

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд

Број: 6/0-02-569/2019-3

Датум: 1. јул 2019. године

„Објављени текст не садржи заштићене или изостављене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите, а изостављени подаци ознаком XXX“.

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), и члана 2. став 1. тачка б) Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-569/2019-1, од 20. јуна 2019. године, коју је поднела Република Србија, коју заступа министар финансија, Сениша Мали, из Београда, Кнеза Милоша 20, дана 1. јула 2019. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем непосредне појединачне контроле Републике Србије над привредним друштвом Комерцијална банка АД, Београд (Vраџар), са седиштем на адреси Светог Саве 14, Београд - Врачар, Србија, матични број 07737068, до које долази куповином акција и променом заједничке у појединачну контролу.

II УТВРЂУЈЕ СЕ се да је подносилац пријаве, дана 28. јуна 2019. године уплатио износ од XXX на рачун Комисије за заштиту конкуренције што представља одговарајући прописани износ за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Република Србија (у даљем тексту: подносилац пријаве), поднела је дана 20. јуна 2019. године преко заступника, министра финансија, Сенише Малог, пријаву концентрације која је заведена под бројем 6/0-02-569/2019-1. Подносилац пријаве предложио је да Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) одобри концентрацију учесника на тржишту у скраћеном поступку.

Након што је извршила увид у достављену документацију и на основу свих чињеница које проистичу из садржаја поднете пријаве, и њене допуне од 26. јуна 2019. године, Комисија је утврдила да је пријава потпуна и поднета у складу са Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон) и са чланом 3. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 05/16).

О поднетом захтеву за заштиту података у смислу члана 45. Закона, биће одлучено посебним закључком.

Учесници у концентрацији

Учесник у концентрацији и стицалац непосредне појединачне контроле је Република Србија. Према наводима у пријави, на тржишту пружања банкарских услуга, Република Србија има контролу над привредним друштвима Банка Поштанска штедионица а.д. Београд, са седиштем на адреси Краљице Марије 3, Београд, матични број 0700489 и Српска банка а.д. Београд са седиштем на адреси Савска 25, Београд, матични број 07092288.

Учесник у концентрацији, над којим се успоставља контрола је привредно друштво Комерцијална банка АД, Београд, (у даљем тексту: Комерцијална банка или циљно друштво). Према подацима Централног регистра депоа клиринга и хартија од вредности Републике Србије од 20. јуна 2019. године, највећи акционари Комерцијалне банке су следећа правна лица са уделима од укупне емисије акција са правом гласа: Република Србија (41,75%), Европска банка за обнову и развој (24,44%), IFC Capitalization (Equity) Fund L.P. (10,15%), DEG-Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft MBH (4,59%) и Swedfund International AB (2,3%). Остали акционари поседују 16,77% акција од укупне емисије акција са правом гласа. На основу [...], Комисија је констатовала да су вршиоци заједничке контроле над Комерцијалном банком Република Србија и међународни финансијски инвеститори (Европска банка за обнову и развој, IFC Capitalization (Equity) Fund L.P., DEG-Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft MBH и Swedfund International AB. На основу [...]. Након ове трансакције, према подацима Централног регистра депоа клиринга и хартија од вредности Републике Србије од 27. јуна 2019. године, Република Србија поседује 48,64703% акција Комерцијалне банке са правом гласа. Ове трансакције не представљају концентрацију, с обзиром да не долази до промене облика контроле над циљним друштвом. Комерцијална банка обавља следеће послове: депозитне послове (примање и полагање депозита), кредитне послове (давање и узимање кредита), девизне, девизно-валутне и мењачке послове, послове платног промета, издавање платних картица, послове са хартијама од вредности (издавање хартија од вредности, послови кастоди банке и др.), брокерско-дилерске послове, издавање гаранција, авала и других облика јемстава (гаранцијски посао), куповину, продају и наплату потраживања (факторинг, форфетинг и други), послове заступања у осигурању, по претходној сагласности Народне банке Србије, и друге послове за које је овлашћена законом. На дан 31. децембра 2018. године, мрежу Комерцијалне банке су чиниле централа у Београду, шест пословних центара, три сектора за рад са малом и средњом привредом, једна филијала и 201 експозитура на територији Републике Србије, у којима је било запослено 2.766 радника. Комерцијална банка има три зависна правна лица:

1. Друштво за управљање инвестиционим фондом KomBank INVEST a.d., Београд, Србија, са седиштем на адреси Краља Петра 19, Београд, матични број 20379758 (у даљем тексту: друштво KomBank INVEST). Ово друштво је основано као затворено акционарско друштво које послује у складу са Законом о инвестиционим фондовима Републике Србије. На крају 2018. године друштво KomBank INVEST је управљало са три инвестициона фонда: КомБанк ИНФОНД, КомБанк НОВЧАНИ ФОНД и КомБанк ДЕВИЗНИ ФОНД;

2. Komercijalna banka AD Podgorica, са седиштем на адреси Цетињска 11, Подгорица, Црна Гора, матични број 02373262;
3. Komercijalna banka AD Banja Luka, са седиштем на адреси Veselina Masleše 6, Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина.

Сва привредна друштва која су под крајњом контролом Комерцијалне банке, се у смислу члана 5. Закона сматрају једним учесником на тржишту.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Као акт о концентрацији, Комисији су достављена следећа документа:

1. Уговор о изменама и допунама у вези са Уговором акционара Комерцијалне банке а.д., Београд од 17. децембра 2009. године између Републике Србије и правних лица IFC Capitalization (Equity) Fund L.P., DEG-Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft MBH, Европске банке за обнову и развој и Swedfund International AB, од 31. марта 2014. године, са следећим пратећим прилозима:

[...]

Услови за подношење пријаве

Из свега наведеног произлази да предметна трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2) Закона.

Учесник на тржишту који стиче контролу има обавезу пријаве концентрације у смислу члана 61. став 1. тачка 2) Закона, што је утврђено увидом у податке о приходима и у финансијске извештаје учесника у концентрацији. Пријава је поднета у складу са одредбама члана 63. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Полазећи од својстава, намене и цене предметног скупа производа и услуга, односно од делатности учесника у концентрацији, а нарочито циљног друштва, Комисија је у овом случају, дефинисала два релевантна тржишта производа:

1. тржиште пружања банкарских услуга, и
2. тржиште управљања инвестиционим фондовима.

Тржиште пружања банкарских услуга могуће је додатно сегментирати према врсти послова на тржиште банкарских послова са становништвом, тржиште банкарских

послова са привредом, тржиште послова посредовања на финансијским тржиштима и инвестиционог банкарства, тржиште факторинга и других послова. Комисија је у циљу оцене ефеката предметне концентрације на банкарско тржиште у Републици Србији, а на основу података о тржишним учешћима учесника у концентрацији, о чему ће више података бити изнето у наставку текста, закључила да није потребно додатно сегментирати релевантно тржиште пружања банкарских услуга.

У Републици Србији, друштва која се баве управљањем имовином су друштва за управљање инвестиционим фондовима чији надзор обавља Комисија за хартије од вредности Републике Србије. Имајући у виду да друштво KomBank INVEST управља са три инвестициона фонда, користећи различите инвестиционе стратегије (са различитим степеном ризика), Комисија је друго релевантно тржиште производа дефинисала као тржиште управљања инвестиционим фондовима.

Комисија је релевантно географско тржиште дефинисала као територију Републике Србије, што је у складу са предлогом подносиоца пријаве и претходним одлукама Комисије везаним за банкарски сектор.

Оцена ефеката концентрације

Приликом оцене ефеката концентрације, Комисија је посебно имала у виду наводе подносиоца пријаве да предметне трансакције не представљају поступак аквизиције капитала Комерцијалне банке од стране Републике Србије ради даљег јачања државног капитала, већ да представљају међупоступак започетог поступка приватизације циљног друштва. На основу навода из пријаве, Комисија је констатовала да је Република Србија до спровођења предметне концентрације била присутна на тржишту пружања банкарских услуга преко следећих привредних друштава у којима је вршила контролу: Komercijalna banka AD, Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd и Srpska banka a.d. Beograd.

Према подацима Народне банке Србије, укупна нето билансна актива 27 банака у Србији је на дан 31. децембра 2018. године износила 31,93 милијарди евра. Највеће збирно тржишно учешће од 16,80% имале су банке у којима Република Србија врши појединачну и/или заједничку контролу (Komercijalna banka - 10,63%, Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd – 5,83% и Srpska banka a.d. Beograd – 0,34%). Највећи конкуренти према критеријуму нето билансне активе су следеће банке са тржишним учешћима: Banca Intesa AD- Beograd са 15,13%, Unicredit Bank Srbija AD - Beograd са 11,59%, Societe Generale banka Srbija AD- Beograd са 8,38%, Raiffeisen Banka AD- Beograd са 7,74%.

С обзиром да у моменту подношења пријаве, није јавно објављен Извештај Комисије за хартије од вредности Републике Србије за 2018. годину, Комисија је приликом оцене ефеката предметне концентрације користила податке за 2017. годину. Према извештају Комисије за хартије од вредности Републике Србије за 2017. годину, укупна вредност нето имовине свих отворених инвестиционих фондова на дан 31. децембра 2017. године износила је 25,2 милијарде динара, или 211,3 милиона евра. На основу овог извештаја, фондови које контролише друштво Kombank Invest a.d. Београд имало је тржишно учешће од 7,84%. Тржишни лидер било је друштво Raiffeisen Invest a.d. Београд са тржишним учешћем од 89,23%, за којим следе друштва са тржишним учешћима: Pirika DZU a.d. Београд Београд са 1,48%, WVP Fund Management a.d. Београд са 0,57%,

Fima Invest a.d. Београд са 0,52%. Друштво Intesa Invest a.d. Београд је присутно на овом тржишту од 2. фебруара 2018. године.

На основу навода у пријави, Комисија је закључила да ће структура на оба релевантна тржишта производа у Републици Србији остати непромењена, с обзиром да предметном концентрацијом долази до промене заједничке у појединачну контролу. Комисија је разматрала и закључила да не постоје негативни вертикални ефекти предметне концентрације.

Имајући у виду све претходно наведено, Комисија је закључила да не постоји забринутост у погледу у било ког критеријума за оцену дозвољености концентрације из члана 19. Закона. Из тог разлога је одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

Одлука у ставу II диспозитива донета је применом члана 65. став 5. Закона и члана 2. став 1. тачке 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић, с.р.